

Progr@m

Wiedza i umiejętności = kompetencje

webinarium pn.

Etyka w audycie wewnętrznym

Marcin DUBLASZEWSKI

15 października 2021 r.

Etyka w audycie wewnętrznym

- Czy kodeks etyki jest potrzebny?

Etyka w audycie wewnętrznym

- Kodeks Etyki stanowi obligatoryjny element wytycznych stanowiących część Międzynarodowych Standardów Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego.

The Framework for
Internal Audit
Effectiveness:
The New IPPF

Etyka w audycie wewnętrznym

Fundamenty Etyki Audytu Wewnętrznego:

- **Prawość**
- **Obiektywizm**
- **Poufność**
- **Kompetencje**

Etyka w audycie wewnętrznym

- **Prawość**
- Prawość audytorów wewnętrznych jest źródłem zaufania, a zatem stanowi podstawę polegania na ich osądzie.

Etyka w audycie wewnętrznym

- **Obiektywizm**
- Zbierając, oceniając i przekazując informacje na temat badanej działalności lub badanego procesu, audytorzy wewnętrzni demonstrują najwyższy poziom obiektywizmu zawodowego. Audytorzy dokonują wyważonej oceny, biorąc pod uwagę wszystkie związane ze sprawą okoliczności. Przy formułowaniu osądu nie kierują się własnym interesem ani nie ulegają wpływom innych.

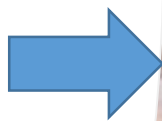
Etyka w audycie wewnętrznym

W codziennej praktyce realizacji zadań audytowych pojawiają się wyzwania dotyczące:

- Zakresu audytu
- Pobrania / uznania dowodu
- Kryteriów
- Oceny zgodności

**Etyka w audycie
wewnętrznym**

**Odbiorca
usług
audytu?**

Etyka w audycie wewnętrznym

Komu służy audytor? Może służyć interesom (jsfp):

- państwa, Rzeczypospolitej Polskiej (pojęcie „rzeczpospolita” – Res Publica – oznacza rzecz wspólną);
- Narodu (w Konstytucji czytamy: „my, Naród Polski – wszyscy obywatele Rzeczypospolitej”);
- społeczeństwa (co podkreśla służebną rolę władzy);
- ogółu podatników (którzy finansują działania oraz wynagrodzenia administracji i są zainteresowani racjonalnym wydatkowaniem środków);
- Skarbu Państwa (który obejmuje własność Narodu, społeczeństwa, podatników);
- publicznego pracodawcy (ministerstwa, urzędu, agencji realizującej zadania publiczne).

Etyka w audycie wewnętrznym

Przypadek 1 „Dobro służby”

- szereg organizacji posługuje się w swojej pragmatyce służbowej pojęciem dobra – instytucji, organizacji;
- stawianie dobra organizacji jako samoistnej wartości w sektorze publicznym może doprowadzić do kolizji z dobrem obywatela/podatnika.

Etyka w audycie wewnętrznym

Przypadek 1 „Dobro służby”

- audytor wewnętrzny może znaleźć się w sytuacji dylematu moralnego dotyczącego punktu widzenia, jaki ma przyjąć wykonując swoje obowiązki.

Etyka w audycie wewnętrznym

Przypadek 1 „Dobro służby”

Rozwiązaniem tego problemu może być:

- określenie misji audytu;
- doprecyzowanie procedur wewnętrznych;
- zapewnienie dostępu do komitetu audytu (jst – zarządu/komitetu kierownictwa).

Misja audytu

DEPARTMENT OF HEALTH Office of the Secretary

INTERNAL AUDITING UNIT

VISION

Graft-Free DOH by year 2020

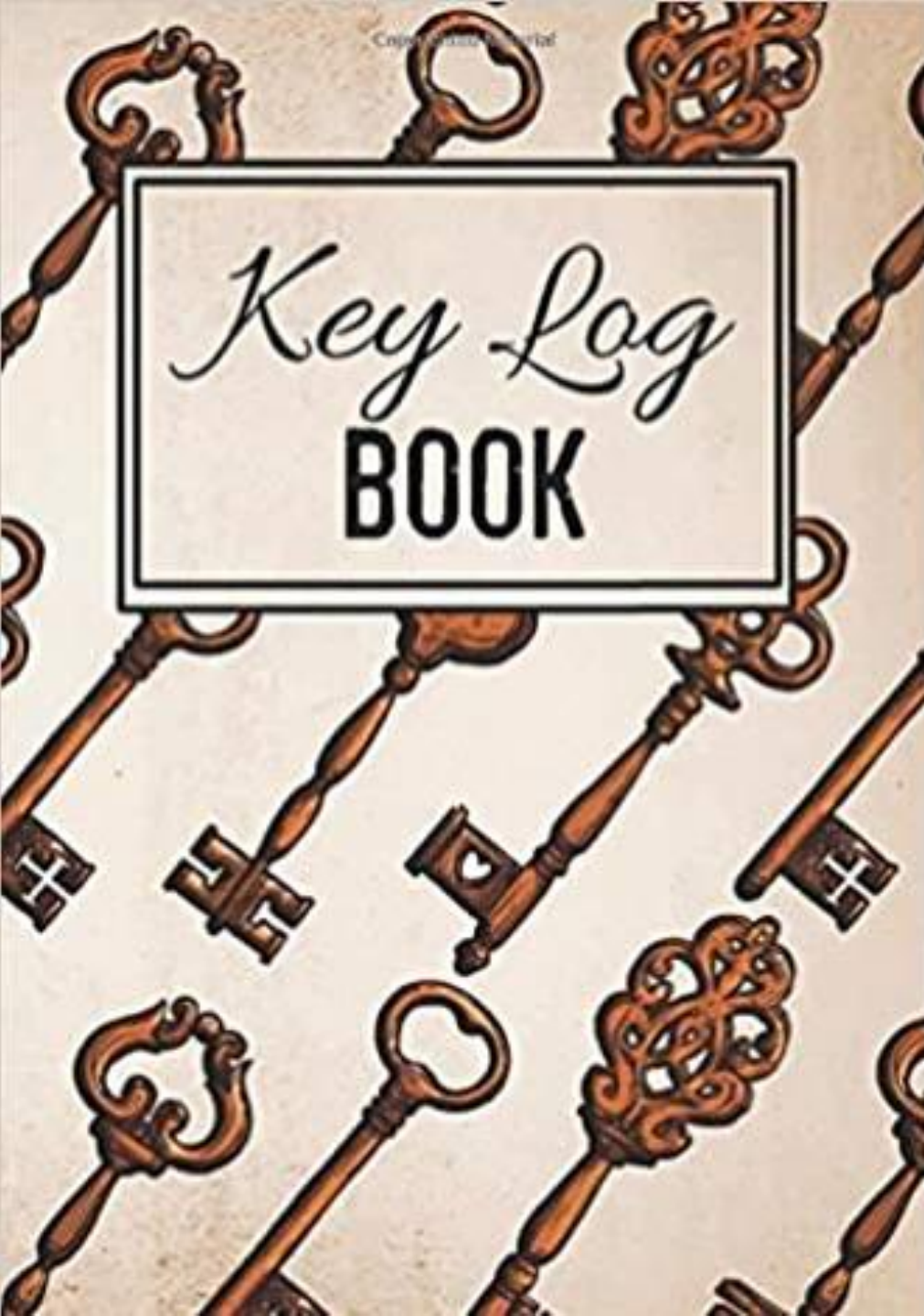
MISSION

- Responsive to the needs for a strong internal audit service in the DOH
- Committed to the utmost ideals of public service.

GOAL

Assist all members of management from top to the lowest level of authority including the rank-in-file in the effective discharge of their functions.

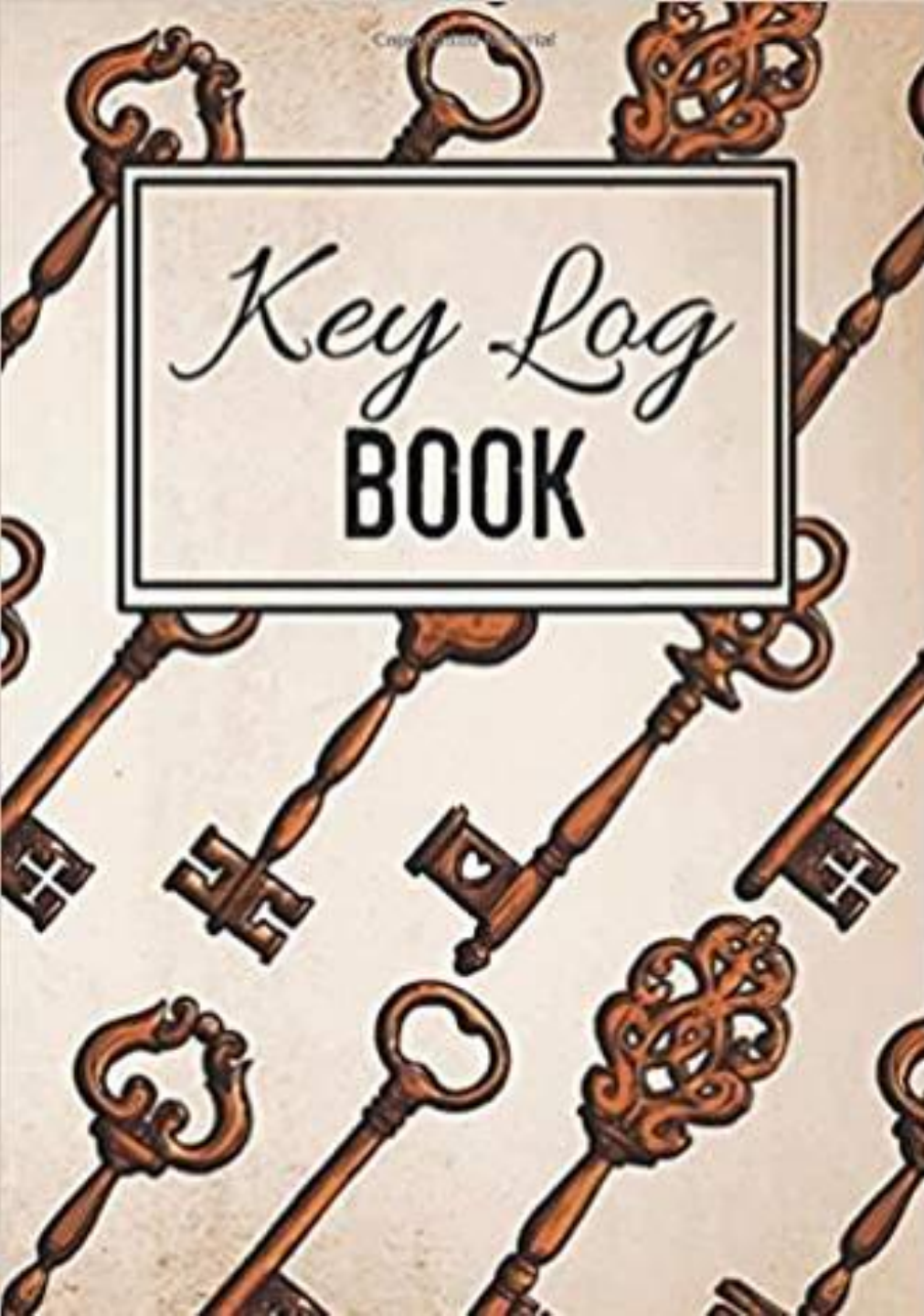

Etyka w audycie wewnętrznym

Przypadek 2 – „Audyt procesu wydawania
kluczy”

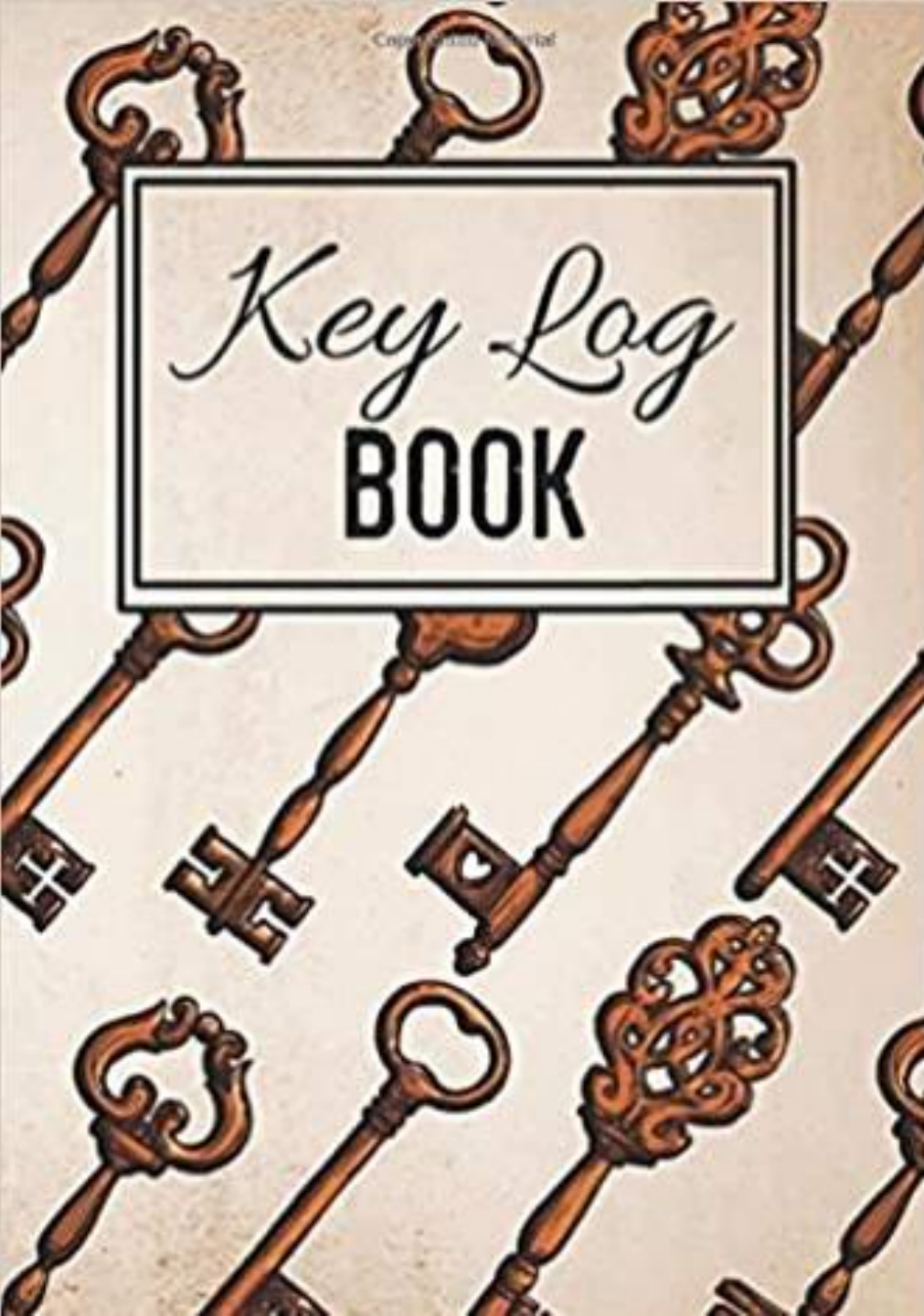
- realizacja ustawowych oraz nakreślonych Standardami zadań audytu może być utrudniona z uwagi na brak zainteresowania kierownictwa dotykaniem istotnych dla organizacji obszarów;
- doprowadza to do deprecjacji roli audytu oraz de facto do marnowania zasobów, jakim jest potencjał audytora w zakresie m.in. usprawniania organizacji.

Etyka w audycie wewnętrznym

Przypadek 2 – „Audyt procesu wydawania
kluczy”

- audytor ma świadomość, że zadania nawet realizowane zgodnie z najlepszą praktyką, przynoszą ograniczoną wartość dodaną organizacji.

Etyka w audycie wewnętrznym

Przypadek 2 – „Audyt procesu wydawania
kluczy”

Rozwiązaniem tego problemu może być:

- zaangażowanie w proces analizy ryzyka (wyboru obszaru) całego kierownictwa;
- osobiste omawianie propozycji do planu, przygotowanie uzasadnień propozycji;
- omówienie oczekiwań wobec AW.

Etyka w audycie wewnętrznym

Przypadek 3 – „*Dyktuje treść ustaleń*”

- kierownik jednostki bezpośrednio albo pośrednio chce wpłynąć na treść raportu;
- jest to najtrudniejsza sytuacja wymagająca od audytora dużego doświadczenia, poczucia własnej wartości oraz kręgosłupa moralnego.

Etyka w audycie wewnętrznym

Przypadek 3 – „*Dyktuje treść ustaleń*”

- audytor może mieć świadomość ewentualnych negatywnych konsekwencji jakie poniesie w przypadku nie przychylenia się do „prośby”;
- z drugiej strony może otrzymać zachętę pozytywną do zmiany swojego stanowiska w raporcie.

Etyka w audycie wewnętrznym

Przypadek 3 – „*Dyktuje treść ustaleń*”

Rozwiązaniem tego problemu może być:

- próba negocjacji treści (metodą win – win);
- przedstawienie oczywistych i niepodważalnych dowodów na ustalenia, które tak czy inaczej kiedyś wypłyną;
- próba argumentacji, że detekcja systemem wewnętrznym (AW) jest lepsza niż przez podmiot zewnętrzny.

Historia prawdziwa – czy warto jednak być uczciwym?

- Wójt/starosta zleca audyt jednostki podległej.
- Audytor dokonuje szeregu ustaleń – liczne nieprawidłowości, za część odpowiadają urzędnicy urzędu/starostwa (podlegli wójtowi/starości).
- Audytor opisuje stan faktyczny zgodnie z prawdą – odpowiedzialność za nieprawidłowości nie jest jednoznaczna.
- Wójt/starosta wnosi uwagi do ustaleń wstępnych – za wysoka ocena.
- Audytor NIE ZMIENIA treści raportu.

Historia prawdziwa – czy warto jednak być uczciwym?

- Audytor zostaje zaproszony na posiedzenie komisji rewizyjnej rady celem przedstawienia ustaleń (sprawa stała się polityczna).
- Audytor przedstawia raport oraz szczegółowe ustalenia na posiedzeniu.
- W trakcie dyskusji dochodzi do gorącej wymiany zdań pomiędzy kierownikiem a liderem lokalnej opozycji.
- Raport staje się „amunicją polityczną” w tej jst.

Historia
prawdziwa —
czy warto
jednak być
uczciwym?

- Czy to koniec współpracy audytora z tym kierownikiem?

Historia
prawdziwa —
czy warto
jednak być
uczciwym?

- Kierownik kontynuuje normalną współpracę z audytorem.
- Nadchodzą wybory — szef lokalnej opozycji zostaje kierownikiem jednostki.
- **Audytora zostaje poproszony o kontynuację współpracy z uwagi na swoją niezależność!**

Wnioski

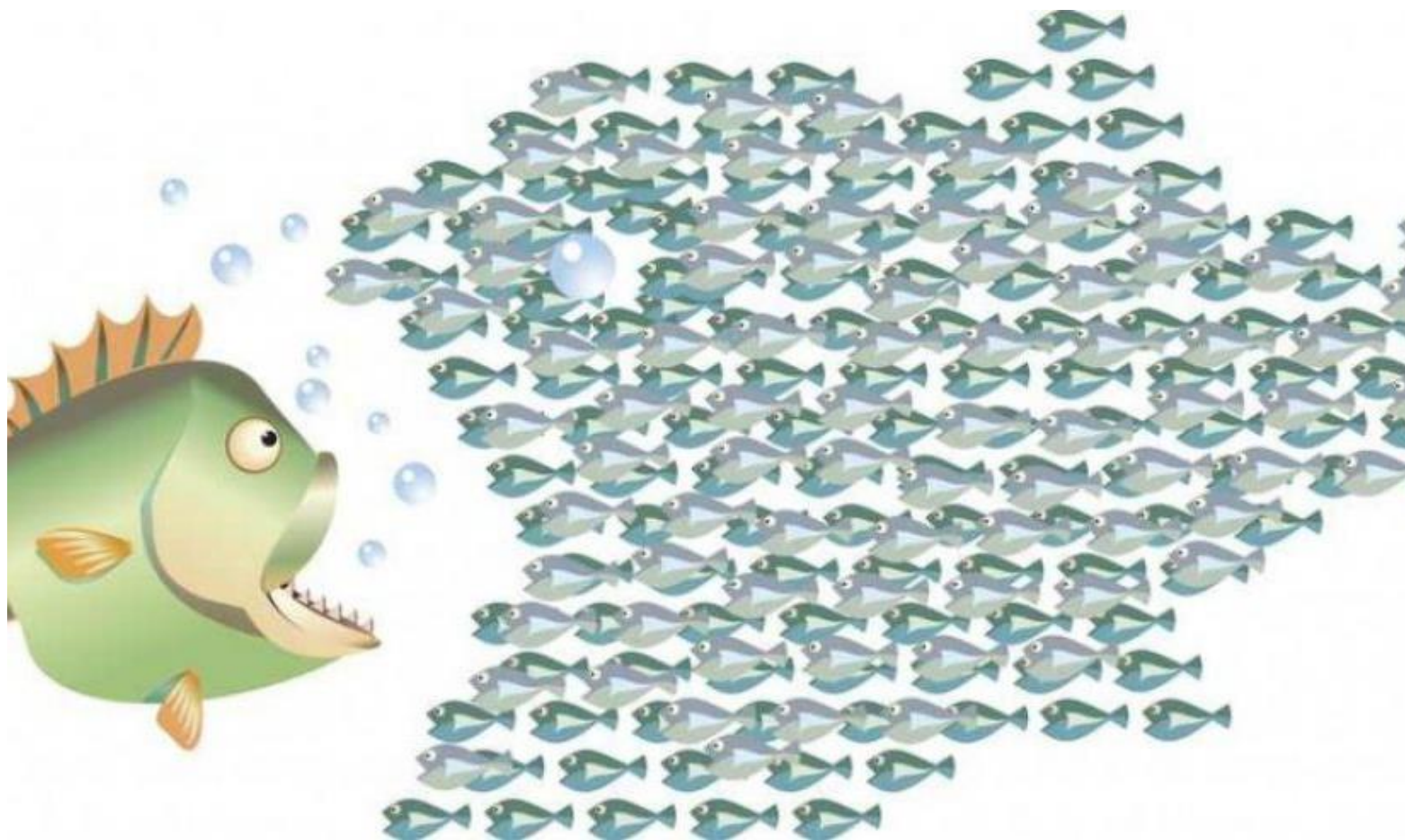
- Różny stopień niezależności audytora na etacie oraz zleceniodawcy.
- Prezentowanie niezłomnej postawy tworzy wizerunek osoby etycznej.
- Bycie postrzeganym jako osoba profesjonalna może ułatwić współpracę oraz sprawić, że usługi audytora są zbyt wartościowe, by ryzykować ich utratą.
- Podkreślanie, że jest się częścią profesjonalnej grupy zawodowej (MF, IIA).

Wnioski

- Może nam się często wydawać, że zostaliśmy zupełnie sami z podejściem do postrzegania swojej jednostki.
- Pamiętajmy o wsparciu regulatora (MF), innych audytorów oraz ewentualnie osób co do których mamy zaufanie.

Trzymajmy się razem

Komentarze, uwagi?

- Zapraszam do kontaktu
- Marcin DUBLASZEWSKI
- m.dublaszewski@gmail.com
- **Marcin Dublaszewski** posiadający ponad 15 letnie doświadczenie zawodowe związane z audytem i kontrolą wewnętrzną zarówno w sektorze rządowym jak i samorządowym. Wykładowca na studiach podyplomowych z zakresu audytu wewnętrznego na kilku polskich uniwersytetach. Autor kilku publikacji z zakresu audytu wewnętrznego, zarządzania ryzykiem oraz kontroli zarządczej. Prowadzący kursy z zakresu audytu wewnętrznego, zarządzania ryzykiem i kontroli zarządczej dla wielu instytucji w Polsce. Jako audytor wewnętrzny zrealizował wiele zadań z zakresu oceny i doradztwa procesów zarządzania ryzykiem oraz wdrażania kontroli zarządczej. Przez 4 lata członek Panelu Audytu w European Union Agency for Law Enforcement Training CEPOL. Certyfikowany trener audytu Ministerstwa Finansów, posiadacz kwalifikacji CIA, CGAP, CRMA, QVal oraz Ministra Finansów (nr 867/2004), urzędnik mianowany Służby Cywilnej. Uprawniony walidator komórek audytu wewnętrznego zgodnie z metodologią IIA. Koordynator wielu ocen komórek audytu wewnętrznego w obszarze administracji publicznej. Audytem wewnętrznym zajmuje się zawodowo – jako podmiot zewnętrzny świadczący usługi dla administracji publicznej. Z pasją podchodzi do zagadnień audytu wewnętrznego, kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem, dzięki czemu nie tylko przekazuje wiedzę, ale i zapał niezbędny do budowania tych funkcji w firmie czy urzędzie. Trener i wdrożeniowiec z zakresu systemów informowania o nieprawidłowościach oraz ochrony sygnalistów. Posiadacz desygnacji Approved Whistleblowing Officer. Biegły sądowy z zakresu nadużyć w sektorze publicznym.

